

3.3. Charakterystyka wymogów płynnościowych

Mariusz Zygierewicz

<https://doi.org/10.18778/8088-523-3.06>

Ostatni kryzys na rynku finansowym na świecie pokazał kolejny raz i to w sposób bardzo wyraźny, jakie znaczenie ma zarządzanie ryzykiem płynności w instytucjach finansowych dla prawidłowego funkcjonowania tego rynku i dla samego sektora bankowego. Trudności w zarządzaniu płynnością stawały się pierwszymi sygnałami problemów finansowych banków, zanim pojawiły się trudności z wypłacalnością czy z pogorszeniem się jakości portfela kredytowego. Kłopoty wielu banków w zarządzaniu płynnością od początku ostatniego kryzysu wynikały m.in. z nadmiernego uzależnienia finansowania swojej działalności od środków pozyskanych z rynku na krótki termin, z innych instytucji finansowych, a także z utrzymywania niedostatecznych rozmiarów środków płynnych służących pokryciu bieżącemu regulowaniu zobowiązań. Kryzys uwidocznił, jak szybko płynność na rynku finansowym może „wyparować” i następnie brak dostatecznej płynności może utrzymywać się stosunkowo długo, m.in. na skutek obniżonego zaufania uczestników rynku. Część z tych problemów nie była także całkowicie obca polskiemu sektorowi bankowemu, choć oczywiście skala kłopotów w zarządzaniu płynnością polskich banków była nieporównywalnie mniejsza niż w bankach zagranicznych i w dużym stopniu trudności polskich banków zostały zaimportowane z rynków zagranicznych na skutek zadziałania „instynktu stadnego”. Można jednak przypomnieć, że w celu zmniejszenia tych trudności Narodowy Bank Polski uruchomił zaraz po wybuchu ostatniego kryzysu finansowego na świecie tzw. pakiet zaufania, który umożliwił bankom komercyjnym zasilenie się w płynne środki finansowe na podstawie różnego rodzaju transakcji zawieranych z bankiem centralnym. W innych krajach skala i okres wsparcia udzielonego przez banki centralne była nieporównywalnie większa.

Te doświadczenia uświadomiły regulatorom raz jeszcze potrzebę poszukiwania nowych regulacji ostrożnościowych, które pozwoliłyby w sposób bezpieczny zarządzać ryzykiem płynności w instytucjach finansowych i wzmocniłyby ich odporność na zewnętrzne szoki płynnościowe. Dlatego też w dokumencie przygotowanym przez Komitet Bazylejski w 2010 r., określanym mianem Bazylei III, po raz pierwszy zostały wyznaczone ilościowe wymogi płynnościowe dla banków, które są aktywne w skali międzynarodowej. Ujęcie kwestii zarządzania płynnością stanowiło przy tym swego rodzaju nowe podejście regulatora w stosunku do poprzednich wymogów ostrożnościowych nakłada-

nych na banki przez Komitet Bazylejski. Tym razem uwaga regulatora została silniej skoncentrowana także na równowadze między aktywną i pasywną stroną bilansu banków. W poprzednich regulacjach najwięcej miejsca poświęcono aktywnej stronie bilansu banków: w Bazylei I na ryzyku kredytowym, w Bazylei II na ryzyku kredytowym, rynkowym oraz operacyjnym. W zakresie zarządzania pasywami banków dotychczasowe normy ostrożnościowe odnosiły się głównie do kapitałów własnych. W Bazylei III regulatorzy podjęli zatem szerszej kwestię prawidłowego zarządzania pasywami. Poza określonymi już wcześniej wymogami kapitałowymi, wiele uwagi zwraca się na strukturę finansowania działalności banku, ze szczególnym uwzględnieniem poszukiwania systemowego rozwiązania problemu dopasowania terminowego struktury aktywów i pasywów banku oraz określeniem stopnia płynności poszczególnych typów aktywów.

Do czasu opublikowania pakietu Bazylea III regulatorzy narodowi i międzynarodowi generalnie ograniczali się najczęściej tylko do wydawania bankom rekomendacji o charakterze jakościowym, nie wprowadzając jednak wiążących ilościowych wymogów regulacyjnych. W Polsce taka koncepcja została wdrożona poprzez uchwalenie przez nadzór bankowy rekomendacji P dotyczącej systemu monitorowania płynności finansowej banków (NBP, GINB, Rekomendacja P 2002). Specyfika polskiego podejścia w zakresie zarządzania ryzykiem płynności w bankach polegała jednak na tym, że w kilka lat po wydaniu rekomendacji P nadzór bankowy zdecydował o wydaniu także wiążących norm ilościowych w zarządzaniu ryzykiem płynności. Polska była jednym z nielicznych państw na świecie, które wprowadziły w tym zakresie normy ilościowe. Banki działające w Polsce zostały zobowiązane do wypełniania czterech norm płynnościowych od 2008 r., które dotyczą zarówno zarządzania płynnością krótkoterminową, jak i długoterminową. Aktualnie obowiązujące normy płynności zostały zawarte w uchwale 386/2010 Komisji Nadzoru Finansowego, ale należy podkreślić, że w praktyce nie ulegały one zmianie od początku ich wprowadzenia w 2008 r. Wydawałoby się zatem, że wprowadzenie nowych norm ilościowych nie powinno być silnym szokiem dla banków działających w Polsce, gdyż już poprzednio obowiązywały je normy o charakterze ilościowym. W praktyce tak jednak nie jest, gdyż należy podkreślić, że dotychczas obowiązujące w Polsce normy ilościowe pozostawiały bankom relatywnie dużą możliwość swobody w zakresie wypełnienia norm. Z jednej bowiem strony same normy muszą być wypełnione w sposób rygorystyczny, a ich brak spełnienia nakłada na banki negatywne konsekwencje nadzorcze. Z drugiej jednak strony same zasady obliczania elementów składowych wskaźników (jak choćby wielkości środków stabilnych i niestabilnych w banku) pozostawiają instytucjom bankowym relatywnie dużą swobodę i moż-

liwość uznaniowego kwalifikowania tych wielkości. To powoduje, że nie są one tak ściśle normami ilościowymi jak w przypadku rozwiązań przyjętych przez Komitet Bazylejski w pakiecie Bazylea III.

Prezentując najważniejsze postanowienia pakietu Bazylea III w zakresie zarządzania płynnością w bankach, należy rozpocząć od zaznaczenia, że w dokumencie Komitetu Bazylejskiego zostały odrębnie określone wymogi kapitałowe dla banków i wymogi płynnościowe. Po serii konsultacji dokument końcowy został opublikowany w grudniu 2010 r. (BCBS 2010a, 2010b) i nowe normy miały zacząć obowiązywać w skali światowej od początku 2013 r. W praktyce ten termin nie został dotrzymany przez regulatorów wszystkich największych rynków finansowych na świecie, na co wskazują okresowe informacje dotyczące wdrożenia nowych wymogów opracowywane przez Komitet Bazylejski (BCBS 2013c). Dotyczy to m.in. takich rynków jak Unia Europejska czy Stany Zjednoczone. Kolejne terminy wdrożenia postanowień Bazylei III były odraczane.

Wprowadzenie nowych standardów w zakresie płynności miało służyć osiągnięciu dwóch zasadniczych celów. Pierwszym było promowanie wzmocnienia krótkoterminowej odporności banków w zakresie ryzyka płynności poprzez zapewnienie, że mają one dostatecznie wysoki poziom zasobów o wysokiej płynności, które pozwolą instytucjom kredytowym przetrwać nadzwyczajne zdarzenie powstałe na rynku finansowym, które trwa jeden miesiąc. Temu celowi ma służyć obowiązek spełnienia normy ilościowej – wskaźnika pokrycia płynności (LCR – *Liquidity Coverage Ratio*). Drugim celem wprowadzenia nowych standardów było dążenie do zwiększenia odporności banku w dłuższym horyzoncie czasu poprzez tworzenie zachęt do większego finansowania działalności bankowej środkami pochodzącymi ze źródeł cechującymi się wyższym poziomem stabilności. Z tego powodu przyjęty przez Komitet Bazylejski wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR – *Net Stable Funding Ratio*) ma horyzont jednego roku i ma służyć tworzeniu bardziej zrównoważonej struktury zapadalności aktywów i wymagalności pasywów w banku.

Wskaźnik LCR jest relacją zapasu aktywów o wysokiej płynności do łącznego odpływu netto gotówki z banku w okresie najbliższych 30 dni kalendarzowych. Relacja ta ma w każdym momencie funkcjonowania banków wynosić co najmniej 100%. Ta konstrukcja opiera się zatem w znacznym stopniu na wewnętrznych zasadach zarządzania ryzykiem płynności w banku.

Zapas aktywów o wysokiej płynności mają stanowić te kategorie aktywów, które pozostaną płynnymi także w sytuacji powstania nadzwyczajnych warunków na rynku finansowym. Z tego powodu tylko wybrana część aktywów może być uznana za płynne tak, aby pozostały one także płynne w okresie zaburzeń na rynku. Za aktywa o wysokiej

płynności uznano aktywa, które mogą być łatwo i natychmiast zamienione na gotówkę przy niewielkiej lub żadnej utracie wartości. Dotyczy to zwłaszcza aktywów o niskim poziomie ryzyka kredytowego i rynkowego, cechujących się dużą łatwością i pewnością oceny ich wartości, niskim poziomem korelacji z aktywami o wysokiej płynności i notowanymi na uznanych giełdach. Warunkiem uznania składnika aktywów za płynne jest istnienie aktywnego i dużego rynku takiego instrumentu finansowego, cechującego się dodatkowo niskim poziomem koncentracji rynku oraz niską historycznie zweryfikowaną skłonnością uczestników rynku do uciekania od tych aktywów w okresie powstania zaburzeń na rynku finansowym. Ponadto warunkiem uznania aktywa za płynne jest także istnienie podmiotu pełniącego funkcję market-makera w odniesieniu do takiego instrumentu.

Wszystkie aktywa o wysokiej płynności ujmowane dla celów wyliczenia wskaźnika pokrycia płynności są dzielone na tzw. dwa poziomy. Pierwszy z nich obejmuje aktywa o najwyższym stopniu płynności i łączny wymagany zapas aktywów o wysokiej płynności banku może składać się wyłącznie z aktywów zaliczanych do tego poziomu. Natomiast w przypadku drugiego poziomu, aktywa zaliczane do tej kategorii mogą stanowić uzupełnienie zapasu płynnych aktywów, ale nie mogą być wyłącznymi składnikami zapasu aktywów o wysokiej płynności banków. Aktywa z drugiego poziomu mogą stanowić maksymalnie 40% łącznego wymaganego zapasu aktywów o wysokiej płynności. Maksymalny udział aktywów z poziomu drugiego w całości zapasu środków o wysokiej płynności jest równy $\frac{2}{3}$ wartości aktywów z poziomu 1 po zastosowaniu odpowiednich wag (*haircut*).

Aktywa finansowe zaliczane do poziomu 1 są ujmowane wg wartości rynkowej i w ich przypadku nie są stosowane obniżenia wartości dla celów obliczeń (*haircut*). Przyjmuje się bowiem, że aktywa te mogą być zbyte przez bank w każdej chwili bez poniesienia straty finansowej w stosunku do ich aktualnej wartości rynkowej. Poziom 1 obejmuje gotówkę, rezerwy w banku centralnym (w rozmiarach, w jakich te rezerwy mogą być wycofane w warunkach nadzwyczajnych), rynkowe papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez państwa, banki centralne, instytucje zaliczane do finansów publicznych poniżej szczebla centralnego, międzynarodowe banki rozwoju (jeśli mają wagę ryzyka 0%, są przedmiotem handlu na aktywnym rynku, są wiarygodnym źródłem płynności nawet w sytuacjach nadzwyczajnych, nie są zobowiązaniami instytucji finansowej lub jej podmiotów zależnych), papiery wartościowe o wadze ryzyka wyższej niż 0% (gdy są emitowane przez państwo lub bank centralny w walucie lokalnej, którego dotyczy analiza płynności banku), niektóre inne papiery wartościowe o wadze ryzyka wyższej niż 0% (gdy są emitowane przez państwo lub bank centralny w walucie obcej

i w takich rozmiarach, które wynikają z potrzeby równoważenia operacji finansowych prowadzonych przez bank w takiej jurysdykcji).

W zakresie poziomu 2 zapasu środków o wysokiej płynności ujmuje się określone przez regulatora rodzaje aktywów pod warunkiem jednak, że portfel tych aktywów jest dobrze zdywersyfikowany pod względem rodzaju aktywów, typu emitenta aktywów (w tym np. branży podstawowej działalności emitenta). W przypadku tych aktywów musi być zastosowane zmniejszenie wartości aktywa dla celów wyliczenia LCR (*haircut*) w wysokości co najmniej 15% wartości rynkowej tych aktywów. Do aktywów z poziomu 2 mogą być zaliczone rynkowe papiery wartościowe reprezentujące wierzytelności państw, banków centralnych, instytucji zaliczanych do finansów publicznych poniżej szczebla centralnego lub międzynarodowych banków rozwoju oraz papiery wartościowe gwarantowane przez te podmioty. Możliwość ujęcia tych papierów jest jednak uzależniona od spełnienia dodatkowych warunków: w metodzie standardowej waga ryzyka wynosi 20%, papiery są przedmiotem handlu na aktywnym rynku, są dowody historyczne na wysoką płynność instrumentu nawet w okresie zaburzeń na rynku i nie są zobowiązaniami instytucji finansowych i ich podmiotów zależnych. Ponadto do poziomu 2 zaliczono także listy zastawne oraz obligacje korporacyjne, jeśli nie są emitowane przez instytucję finansową (dotyczy obligacji korporacyjnych) lub nie są emitowane przez dany bank lub jego podmiot zależny (dotyczy listów zastawnych). Dodatkowymi warunkami zaliczenia składnika aktywa do poziomu 2 jest posiadanie ratingu nadanego tym aktywom przez uznaną agencję ratingową na poziomie co najmniej AA- (lub są w banku oceniane wewnętrznie na poziomie co najmniej AA-), istnienie historycznych dowodów utrzymywania się wysokiej płynności takiego aktywa także w okresie zaburzeń na rynku (np. w postaci nieprzekraczania maksymalnego obniżenia ceny papieru wartościowego w okresie zaburzeń o więcej niż 10%) oraz prowadzenie obrotu tymi walorami na dużym i aktywnym rynku charakteryzującym się niskim poziomem koncentracji.

Mianownikiem we wskaźniku LCR jest odpływ gotówki z banku w okresie najbliższych 30 dni kalendarzowych. Jest on definiowany jako łączny oczekiwany odpływ gotówki pomniejszony o spodziewane wpływy gotówki w tym samym okresie w warunkach powstania zaburzeń na rynkach finansowych. Łączna wielkość odpływu środków finansowych z banku jest obliczana jako przemnożenie wielkości różnych istniejących kategorii zobowiązań bilansowych i pozabilansowych banku przez odpowiedni wskaźnik odpływu. Minimalna wielkość wskaźnika została określona przez Komitet Bazylejski i zależy ona od spodziewanej stabilności poszczególnych kategorii zobowiązań finansowych banku. Najniższy wskaźnik przewidywanego odpływu mają depozyty detalicz-

ne (wyłącznie depozyty złożone przez osoby prywatne). Obejmują one zarówno depozyty terminowe, jak i środki zgromadzone na rachunkach na żądanie. Depozyty osób prywatnych są przy tym dodatkowo dzielone na część stabilną i mniej stabilną. Za stabilne uznano depozyty, które są w pełni gwarantowane przez system gwarantowania depozytów a ponadto bank ma specjalne relacje z klientem, które czynią wycofanie depozytu wysoce nieprawdopodobnym lub depozyt jest utrzymywany na rachunku transakcyjnym (na który dokonywane są wpływy z wynagrodzenia). W takim przypadku wskaźnik odpływu wynosi tylko 5%.

Zasady zaliczania do kategorii mniej stabilnych depozytów detalicznych mają zostać określone przez krajowe władze nadzorcze. Komitet Bazylejski nie podał szczegółowych warunków w tym zakresie, wskazując jedynie, że mogą one także dotyczyć depozytów nie objętych gwarancjami systemu gwarantowania depozytów. Tego typu depozyty o mniejszej stabilności muszą mieć zastosowaną co najmniej 10% wagę odpływu. Także w zakresie depozytów walutowych to krajowe władze nadzorcze mają określić czynniki determinujące stabilność depozytów i potencjalną wagę odpływu. Natomiast depozyty terminowe o terminie zapadalności dłuższym niż 30 dni mogą być wyłączone w całości na potrzeby wyliczenia LCR tylko w sytuacji, gdy deponent nie ma możliwości prawnych wycofania depozytu w okresie 30 dni lub gdy przedterminowe wycofanie środków jest obarczone istotnie większymi konsekwencjami niż tylko utrata odsetek. Tym samym stosowanie przez bank tylko klauzuli dotyczącej karnych odsetek nie jest wystarczające z punktu widzenia możliwości pominięcia depozytu przy wyliczaniu wskaźnika LCR.

Pozostałe depozyty bankowe zostały zaliczone do kategorii depozytów od klientów niedetalicznych, ale w ramach tej grupy zostało wydzielonych kilka podkategorii. Depozyty od klientów zaliczanych do małych przedsiębiorstw są traktowane tak samo jak depozyty osób prywatnych. Mają wówczas zastosowanie wagi odpływu 5% lub 10%. W odniesieniu do pozostałych klientów może być zastosowana stawka 25%, ale tylko w przypadku, gdy między bankiem a klientem istnieją specjalne relacje, a rachunek i środki finansowe na rachunku są klientowi niezbędne do przeprowadzania określonych typów transakcji finansowych (np. operacji custodialnych, clearingu, zarządzania gotówką).

Stawka 25% jest stosowana także w odniesieniu do depozytów w ramach systemu bankowości spółdzielczej (depozytów banków spółdzielczych w banku zrzeszającym), ale tylko pod warunkiem ustanowienia systemu ochrony instytucjonalnej, specjalnego systemu opisanego w Bazylei III, który wiąże bliżej ze sobą banki spółdzielcze działające w ramach IPS.

W przypadku depozytów przedsiębiorstw podstawowy wskaźnik odpływu wynosi 75%. Dotyczy to także depozytów od państw, banków

centralnych czy jednostek samorządu terytorialnego. W pozostałych przypadkach wskaźnik odpływu wynosi aż 100%. Dotyczy to zwłaszcza depozytów złożonych w banku przez inne instytucje finansowe (w tym banki).

Odrębne zasady zostały ustanowione w zakresie zobowiązań banków zabezpieczonych aktywami zaliczonymi do aktywów o wysokiej płynności, jak chociażby krótkoterminowych transakcji warunkowych, zakupu papierów wartościowych pod zastaw. Także specyficzne zasady zostały zapisane w odniesieniu do zobowiązań wynikających z instrumentów pochodnych. Są one jednak bardzo szczegółowe i stosowany wskaźnik odpływu zależy od wielu czynników specyficznych dla tego typu transakcji.

Jak wspomniano wyżej, w mianowniku LCR ujmuje się nie tylko oczekiwany odpływ, ale także wpływy pieniężne w okresie 30 dni kalendarzowych. Generalna zasada zapisana w Bazylei III stanowi jednak, że łączna wartość wpływów nie może przekroczyć 75% wartości oczekiwanych odpływów w okresie najbliższych 30 dni. Tym samym bank musi mieć zapas aktywów o wysokiej płynności w wysokości przynajmniej 25% oczekiwanego odpływu środków finansowych z banku w okresie zaburzeń rynkowych.

Bank może zaliczyć do oczekiwanych wpływów pieniężnych kwoty wynikające z zawartych przez bank transakcji warunkowych, jeśli te transakcje zostały zabezpieczone pozycjami zaliczanymi do aktywów płynnych zdefiniowanych w liczniku LCR. Bank nie może natomiast zaliczyć do oczekiwanych wpływów środków, które mają pochodzić z linii kredytowych otwartych w innych bankach. W przypadku zawarcia przez bank umów kredytowych z klientami będącymi osobami prywatnymi lub małymi przedsiębiorcami bank może zaliczyć do kategorii oczekiwanego wpływu 50% planowanych spłat kredytów przypadających w okresie najbliższych 30 dni. Podobnie w odniesieniu do biznesowych klientów niefinansowych bank może ująć 50% kwot wynikających z umów, natomiast w przypadku finansowych podmiotów będących kontrahentami wpływ może być uznany na poziomie 100%.

W opublikowanej w lipcu 2011 r. znowelizowanej wersji dokumentu dotyczącego Bazylei III określono, że w odniesieniu do wskaźnika LCR od 2011 r. miał rozpocząć się tzw. okres obserwacyjny, w którym banki mają wyliczać już wskaźnik, ale nie jest on jeszcze normą wiążącą w działalności banków. Okres obserwacyjny miał pozwolić na empiryczną analizę potencjalnych skutków wprowadzenia normy w kształcie przyjętym przez Komitet Bazylejski. Wskaźnik LCR jako obowiązkowy minimalny wymóg ilościowy miał obowiązywać od 2015 r. W Polsce, podobnie jak w całej Unii Europejskiej, minimalny ilościowy wymóg płynnościowy zaczął obowiązywać od 1 października 2015 r.

Bazylea III zawiera także wymóg dotyczący spełnienia długoterminowej normy płynności, określanej mianem wskaźnika stabilnego finansowania (NSFR). Jest on definiowany jako iloraz dostępnych środków stabilnego finansowania i wymaganej kwoty stabilnego finansowania. Jego konstrukcja jest zatem oparta na koncepcji aktywów płynnych netto. Wymagana kwota finansowania jest odnoszona do wszystkich niepłynnych aktywów i posiadanych papierów wartościowych, a także niewielkiej części zobowiązań wynikających z zobowiązań pozabilansowych. Wskaźnik NSFR w banku musi być wyższy niż 100%.

Definicja dostępnego finansowania długoterminowego obejmuje kapitał, akcje uprzywilejowane o terminie zapadalności dłuższym niż jeden rok, część depozytów bez terminu zapadalności lub z terminem krótszym niż jeden rok, która jest oczekiwana przez bank, że pozostanie w banku przez dłuższy czas (nawet w warunkach zaburzeń na rynku) oraz część finansowania z rynku hurtowego o terminie krótszym niż jeden rok, która jest także spodziewana pozostać w banku dłużej, nawet w warunkach zaburzeń rynkowych. Dla każdej z tych kategorii pasywów przypisywana jest w regulacjach odpowiednia waga. Przykładowo kapitał własny ma najwyższą wagę 100%. Taką samą wagę mają depozyty terminowe o terminie co najmniej 1 roku. Natomiast depozyty stabilne bez terminu zapadalności lub z terminem poniżej 1 roku mają wagę 90%, a mniej stabilne depozyty mają wagę 80%. Pozostałe depozyty bankowe mają wagę 50%. Dotyczy to depozytów przedsiębiorstw, jednostek samorządu terytorialnego, państw, banków centralnych czy międzynarodowych banków rozwoju. Wyłączone są natomiast depozyty z innych banków.

W mianowniku NSFR wyliczana jest wielkość wymaganego stabilnego finansowania. Podobnie, jak w przypadku licznika, także tutaj mają zastosowanie różne wagi. Jednak są one odnoszone do różnych pozycji aktywów banku – tej części, która nie będzie mogła być zamieniona na gotówkę w wyniku sprzedaży lub wykorzystana jako zabezpieczenie w pożyczkach zabezpieczonych w okresie jednego roku. Przyjęte wagi dla poszczególnych kategorii aktywów wahają się od 0 do 100%. Wagę 0% ma przykładowo gotówka, nieobciążone transakcje o terminie poniżej 1 roku, nieobciążone papiery wartościowe o terminie zapadalności poniżej 1 roku. Obligacje przedsiębiorstw o terminie dłuższym niż 1 rok oraz ratingu AA- lub wyższym mają wagę 20%, podobnie jak dłużne papiery długoterminowe z gwarancjami państwa, banku centralnego czy jednostek samorządu terytorialnego. Akcje wyemitowane przez podmioty niefinansowe, notowane na uznanej giełdzie, mają wagę 50%, podobnie jak obligacje korporacyjne i listy zastawne, jeśli mogą one być wykorzystywane w operacjach z bankiem centralnym w zakresie kredytu *intra-day* lub *overnight*, a ponadto papiery te cechują się niskim

poziomem ryzyka kredytowego (do A-) i są przedmiotem handlu na dużym i aktywnym rynku. Kredyty mieszkaniowe o wadze ryzyka 35% w podejściu standardowym mogą mieć wagę 65%. Taką samą wagę mają pożyczki o okresie wymagalności co najmniej 1 rok i o wadze ryzyka nie większej niż 35%. Pożyczki i kredyty detaliczne i dla małych i średnich przedsiębiorstw o pozostałym okresie wymagalności co najmniej 1 rok mają wagę 85%, pozostałe pozycje aktywów – 100%. Odrębnie wyznaczone są wagi dla pozycji pozabilansowych. Warunkowe otwarte linie kredytowe dla klientów mają wagę 5%, natomiast dla pozostałych pozycji to narodowy nadzór bankowy ma określić właściwe wagi.

W dokumencie opublikowanym przez Komitet Bazylejski w lipcu 2011 r., stanowiącym częściową nowelizację pakietu Bazylei III, określono, że od 2011 r. w zakresie NSFR – podobnie jak w przypadku LCR – miał rozpocząć się okres obserwacyjny, w którym banki mają wyliczać wielkość wskaźnika, choć nie ma on jeszcze charakteru wiążącego dla banków. Okres obserwacyjny miał pozwolić na analizę potencjalnych skutków wprowadzenia tej normy. Jako obowiązkowy minimalny wymóg ilościowy standard ma obowiązywać od 2018 r. W Polsce, podobnie jak w całej Unii Europejskiej, okres obserwacyjny nie zaczął jeszcze obowiązywać. Odroczenie terminu wejścia w życie tego wymogu oraz brak wielu szczegółów dotyczących konstrukcji normy NSFR wskazują, że Komitet Bazylejski nie był silnie przekonany o prawidłowości zaproponowanego rozwiązania w zakresie ilościowej normy płynności długoterminowej. Tę tezę potwierdziły późniejsze wydarzenia i stanowiska regulatorów.

Jak wspomniano wyżej, wymogi kapitałowe określone przez Komitet Bazylejski nie stanowią źródła prawa obowiązującego na terenie Unii Europejskiej. Konieczne było zatem dokonanie transpozycji postanowień Bazylei III do porządku prawnego UE. Komisja Europejska przygotowała w tym celu dyrektywę i rozporządzenie określane mianem pakietu CRD IV/CRR.

W nowym pakiecie regulacji unijnych zawarto wszystkie najważniejsze rozwiązania, które obejmuje Bazylea III. Trzeba jednak zaznaczyć, że niekiedy propozycje szczegółowych rozwiązań unijnych różnią się od postanowień przyjętych przez Komitet Bazylejski. Ta odmienność podejścia obejmuje także niektóre kwestie dotyczące wiążących norm płynności czy tak fundamentalnych kwestii jak zakres podmiotowy obowiązywania nowych wymogów. Dyrektywa i rozporządzenie nakładają bowiem obowiązek spełnienia ilościowych norm płynności przez wszystkie banki działające na terenie UE, podczas gdy Bazylea III ma zastosowanie wyłącznie do banków aktywnych w skali międzynarodowej. To oznacza, że w UE każdy, nawet najmniejszy bank, będzie musiał generalnie spełniać normy płynności na potrzeby oceny nadzorczej.

Ogólne zapisy odnoszące się do zarządzania płynnością zawarto w art. 86 dyrektywy CRD IV. Wskazano w nim, że organy nadzoru zapewniają posiadanie przez banki solidnych strategii, polityk, procedur i systemów identyfikacji i pomiaru ryzyka płynności oraz zarządzania takim ryzykiem i monitorowania go w różnych odpowiednich horyzontach czasowych, w tym w systemie *intra-day*, tak aby banki utrzymywały odpowiednie bufory płynnościowe. Strategie, polityki, procedury i systemy muszą być dopasowane do linii biznesowych, walut, oddziałów i podmiotów prawnych, a także uwzględniać odpowiednie mechanizmy alokacji w odniesieniu do kosztów płynności, korzyści i ryzyka. W dyrektywie podkreślono także, że strategie, polityki, procedury i systemy muszą być proporcjonalne do stopnia złożoności, profilu ryzyka i zakresu działania instytucji oraz znaczenia banku w każdym państwie członkowskim. Banki muszą mieć także awaryjne plany płynności określające strategie i odpowiednie środki w celu pokrycia ewentualnego braku płynności. Wymaga się także od banku corocznego przeprowadzania przeglądów założeń leżących u podstaw decyzji dotyczących poziomów płynności. Zapisy art. 86 nadają także uprawnienia organom nadzoru do sprawowania nadzoru nad bankami w zakresie zarządzania płynnością, także poprzez zapewnienie przygotowania odpowiednich strategii, polityk, narzędzi etc. w zakresie zarządzania ryzykiem płynności. Jednocześnie art. 105 dyrektywy stanowi m.in., że organy nadzoru bankowego mogą nałożyć na bank szczegółowy wymóg w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka płynności, na jakie jest on narażony.

Najważniejsze postanowienia dotyczące norm płynności zostały zamieszczone w rozporządzeniu. Było rzeczą symptomatyczną, że w momencie przedstawienia projektu tej regulacji nie zapisano w niej nazw norm LCR i NSFR, zaś definicja wyliczania normy została przedstawiona tylko w odniesieniu do LCR. Stosunkowo szeroko ujęto w projekcie tylko najważniejsze zasady dotyczące określania wartości aktywów płynnych oraz oczekiwanego odpływu środków z banku. Odmiennym rozwiązaniem w stosunku do Bazylei III było zaproponowanie w rozporządzeniu CRR zasady, aby każdy bank samodzielnie określał aktywa płynne, które są zaliczane do poziomu 1 i do poziomu 2. Zaznaczano wprawdzie, że jest to tylko rozwiązanie przejściowe, do czasu opracowania jednolitej definicji. Warto jednak pamiętać, że Bazylea III ten obowiązek określenia definicji nałożyła na lokalnych regulatorów a nie na instytucje finansowe.

Natomiast w zakresie wyliczania normy płynności długoterminowej rozporządzenie CRR wymienia jedynie najważniejsze pozycje zapewniające stabilne finansowanie, pozycje wymagające stabilnego finansowania oraz nałożyło na banki obowiązek przygotowywania sprawozdań w tym obszarze. Nie zostały wymienione żadne wagi dla poszczególnych

pozycji aktywów i pasywów. Projektodawcy uznali zapewne, że skoro ta norma ma obowiązywać dopiero najwcześniej od 2018 r., stosowne zmiany zapisów pakietu CRD IV/CRR będą mogły być wprowadzone w terminie późniejszym, po przyjęciu ostatecznego kształtu ilościowych wymogów płynnościowych przez Komitet Bazylejski.

W trakcie przedłużających się prac legislacyjnych na szczeblu unijnym nad pakietem CRD IV Komitet Bazylejski opublikował w styczniu 2013 r. nowe zasady określania norm płynności krótkoterminowej (BCBS 2013a), zaznaczając jednocześnie, że prace nad określeniem nowych norm płynności długoterminowej będą priorytetem dla Komitetu w okresie następných dwóch lat. Podkreślono tym samym, że w chwili obecnej normy dotyczące płynności długoterminowej nie zostały jeszcze uzgodnione i przyjęte przez Komitet Bazylejski.

Nowe zasady obliczania LCR opublikowane na początku 2013 r. znacząco różniły się od rozwiązań pierwotnie przyjętych. Pierwsza zmiana dotyczyła zakresu podmiotowego stosowania. Wprowadzie reguły mają obowiązywać banki aktywne w skali międzynarodowej, ale mogą być one także stosowane w odniesieniu do innych banków oraz podmiotów niższego szczebla działających w ramach grupy bankowej aktywnej w skali międzynarodowej.

Zmiany przedmiotowe były bardzo istotne i dotyczyły zarówno rozszerzenia kategorii aktywów zaliczanych do aktywów płynnych, jak i złagodzenia zasad obliczania oczekiwanych odpływów i wpływów w okresie zaburzeń na rynku. Zasadnicza zmiana podejścia polegała też na rozłożeniu w czasie momentu obowiązywania nowego wymogu ostrożnościowego. Wprowadzie banki mają obowiązek wiążącego stosowania wskaźnika LCR od początku 2015 r. (a więc w terminie identycznym, jak ustalono to w poprzednim dokumencie), ale w pierwszym roku banki mają obowiązek osiągnąć tylko 60% wymaganego docelowego poziomu LCR. W kolejnych latach minimalny poziom wypełnienia normy LCR będzie stopniowo podnoszony, tak aby LCR w pełni obowiązywał od początku 2019 r. Będzie to zatem termin znacznie późniejszy niż pierwotnie przewidywali regulatorzy.

W zakresie aktywów płynnych ujmowanych w liczniku LCR nowy dokument Komitetu Bazylejskiego rozszerzył zakres przedmiotowy aktywów. Aktualnie dłużne papiery wartościowe przedsiębiorstw będące w portfelu banku mogą być uwzględniane nawet w sytuacji, gdy rating tych papierów jest na poziomie BBB-. Akceptacja papierów wartościowych o niższym ratingu wiąże się z koniecznością zastosowania wyższego *haircutu* (w wysokości 50%) niż dla wyżej notowanych papierów, ale poprzednio tego typu walory nie były wcale brane pod uwagę przy obliczaniu wielkości aktywów płynnych. Także część posiadanych przez bank akcji wyemitowanych przez podmioty niefinansowe może być

uwzględniona przy wyliczaniu wielkości aktywów płynnych, jeśli te papiery spełniają określone warunki. Najważniejsze z nich to: notowanie na giełdzie, wchodzenie w skład głównego indeksu giełdowego, denominowanie w walucie właściwej dla siedziby banku i istnienie dowodów wysokiej płynności obrotu tymi papierami w skrajnych warunkach rynkowych. W odniesieniu do tych akcji również stosuje się *haircut* w wysokości 50%.

W odniesieniu do wymienionych powyżej nowych pozycji aktywów płynnych stworzono jednak dodatkowe ograniczenie, które stanowi, że te pozycje łącznie nie mogą stanowić więcej niż 15% wszystkich aktywów uznawanych za płynne dla celów LCR. Te nowe pozycje aktywów płynnych zostały określone jako aktywa z poziomu 2B, a dotychczasowe pozycje z poziomu 2 uzyskały status pozycji 2A.

Inną ważną zmianą w zakresie zaliczania określonych kategorii aktywów do pozycji płynnych było odejście od wymogu notowania papierów skarbowych lub emitowanych przez bank centralny na giełdzie papierów wartościowych. W praktyce wiele tego typu papierów wartościowych, zwłaszcza emitowanych przez bank centralny, nie jest notowanych na giełdzie, co powodowało dotychczas ich wykluczenie z kategorii aktywów płynnych przy obliczaniu LCR.

Znaczne zmiany dotyczyły także wysokości wag przyjmowanych przy szacowaniu wielkości odpływów środków finansowych. W zakresie depozytów objętych systemem gwarantowania depozytów niektóre z nich mogą być objęte wagą 3% zamiast 5%. Dotyczy to tych depozytów, które są gwarantowane przez system gwarantowania depozytów, w którym środki finansowe są zbierane przez system w trybie *ex-ante*. W zakresie mniej stabilnych depozytów osób prywatnych pozostawiono stawkę 10% lub wyższą.

W odniesieniu do depozytów złożonych przez podmioty niefinansowe wyraźnie obniżono wagę odpływu środków z 75 do 40%. Co więcej, odpływ „nietransakcyjnych” depozytów przedsiębiorstw, państw, banków centralnych i jednostek samorządu terytorialnego w pełni objętych gwarancjami systemu gwarantowania depozytów (lub gwarancjami publicznymi) obniżono jeszcze silniej z 40 do 20%. Także w zakresie przyznanych linii kredytowych dla szeroko rozumianych przedsiębiorstw niefinansowych obniżono wagę odpływu ze 100 do 30%. W zakresie przyznanych linii kredytowych na rynku międzybankowym obniżono wagę ze 100 do 40%. Zredukowano także wagę odpływu dla zapadających transakcji zabezpieczonych papierami wartościowymi z bankiem centralnym z 25 do 0%. Utrzymano jednocześnie, że odpływ depozytów od instytucji finansowych wynosi 100%.

Odrębny zapis został poczyniony w odniesieniu do banków spółdzielczych. Instytucjonalna sieć banków spółdzielczych jest grupą banków

autonomicznych pod względem prawnym, która ma oficjalnie określony zakres współpracy w ramach sieci ze wspólnym strategicznym celem i nazwą marki oraz gdzie specyficzne funkcje są wykonywane przez instytucję centralną lub specjalnego dostawcę usług. Niższą wagę odpływu w wysokości 25% można wówczas przypisać albo kwocie depozytów banków spółdzielczych w instytucji centralnej (lub u dostawcy usług), które są złożone zgodnie z minimalnymi wymaganiami depozytowymi zgłoszonymi do nadzorca, albo kwocie depozytów złożonych przez te instytucje, jeśli deponent i depozytariusz należą do tego samego systemu ochrony instytucjonalnej przed brakiem płynności i niewypłacalności. Te depozyty otrzymują równocześnie 0% wagi przypryływu. Na potrzeby zastosowania obniżonej wagi odpływu 25% konieczne jest uzyskanie zgody nadzoru, że dana instytucja pełni aktualnie funkcję centralnej instytucji (lub centralnego dostawcy usług). W dokumencie bazylejskim nie wymienia się jednak szczegółowych wymogów dotyczących wielkości minimalnych obowiązkowych depozytów oraz uszczegółowienia, co należy rozumieć pod pojęciem określonego zakresu współpracy w ramach sieci obejmującego wspólny strategiczny cel i jeden znak marki.

Utrzymano zasadę, że bank może zaliczyć do oczekiwanych wpływów pieniężnych kwoty wynikające z zawartych przez bank transakcji warunkowych, jeśli zostały one zabezpieczone pozycjami zaliczanymi do aktywów płynnych zdefiniowanych w liczniku LCR. Jednocześnie uzależniono wagę wpływu od rodzaju zabezpieczenia: czy są one elementami aktywów płynnych z poziomu 1, poziomu 2A czy poziomu 2B czy w inny sposób.

Kolejną inicjatywą regulacyjną w zakresie określania norm płynności dla banków było rozpoczęcie przez EBA procesu konsultacji w zakresie doprecyzowania niektórych zapisów, które pojawiły się w projekcie rozporządzenia CRR. Dwa dokumenty opublikowane w lutym 2013 r. w tym pakiecie dotyczyły definicji aktywów płynnych oraz zastosowania wagi odpływu wyższej niż 10%. Warto podkreślić, że konsultacje te rozpoczęto jeszcze w okresie, gdy nie zakończyły się prace nad ostatecznym tekstem dyrektywy i rozporządzenia.

W pierwszym z nich (EBA 2013a) zwrócono uwagę na obowiązek nakładany przez art. 481 projektu rozporządzenia CRR polegający na zbadaniu, czy wymienione w nim kryteria dotyczące aktywów o wysokiej i bardzo wysokiej płynności są właściwe. W dokumencie konsultacyjnym nie przedstawiono jednak propozycji rozwiązań, lecz wymieniono listę dodatkowych ilościowych mierników, które mają mierzyć cechy płynności aktywów i aktywność rynku danego rodzaju aktywa, a także charakterystyki objaśniające, które mają być użyteczne w przewidywaniu płynności poszczególnych aktywów. Celem EBA jest więc obliczenie mierników płynności tak, ażeby stworzyć ranking płynności

poszczególnych kategorii aktywów, zidentyfikować główne cechy determinujące płynność poszczególnych aktywów oraz przeanalizować historyczne dane w zakresie zmienności cen pod kątem rekomendowania właściwych wielkości *haircutu*. Konsultacje w tej kwestii trwały do 21 marca 2013 r.

W drugim dokumencie konsultacyjnym (EBA 2013b) uwagę poświęcono propozycji wypracowania kryteriów, które powinny być podstawą do zastosowania wyższych wag odpływu depozytów osób prywatnych niż waga 10% wymieniona w dokumencie bazylejskim i w rozporządzeniu CRR. Celem konsultacji było wypracowanie jednolitych kryteriów, które pozwoliłyby na stosowanie podobnych wag odpływu we wszystkich krajach członkowskich UE. W dokumencie wymienia się 10 kryteriów wpływających na ryzyko wyższego wypływu depozytów. Są to m.in. waluta i kraj złożenia depozytu, powiązanie depozytu z innymi produktami oferowanymi przez bank, oferowanie depozytów przez ryzykowne kanały (np. przez Internet), wysoka lub bardzo wysoka kwota depozytu, wysoki poziom świadomości deponenta, oferowanie wyższego oprocentowania depozytu niż innym klientom. W praktyce wystąpienie przynajmniej dwóch z wymienionych przesłanek może prowadzić do zastosowania wyższej wagi odpływu, wahającej się od 15 do 25%. Zaproponowanie wymienionych kryteriów, niekiedy wątpliwych pod względem faktycznego wpływu na poziom odpływu depozytów w banku w sytuacji nadzwyczajnej, jest podejściem odwrotnym do przyjętego w ostatnim czasie przez Komitet Bazylejski. W tym przypadku następuje zaostrenie wymogów w zakresie wyliczania LCR. Konsultacje w tej sprawie trwały do marca 2013 r. Ostatecznie zakończyły się one umieszczeniem zasad dotyczących wyższych wag wpływów dla depozytów detalicznych w rozporządzeniu delegowanym nr 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającym rozporządzenie 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych. Liczba przesłanek do zastosowania wyższych wag została ograniczona do 5, a zasady obowiązkowego zastosowania wyższych stawek są bardziej przejrzyste. Nie zmienia to jednak faktu, że ich zastosowanie przez bank powoduje zwiększenie wymagań dla banku w zakresie pokrycia wpływów odpowiednimi depozytami. Jest to jednak podejście o tyle uzasadnione, że depozyty zawierające określone przesłanki mogą cechować się mniejszą stabilnością w banku.

Faktyczne prace legislacyjne nad pakietem regulacji CRD IV/CRR zakończyły się na przełomie pierwszego i drugiego kwartału 2013 r. Przedłużenie terminu prac w Unii Europejskiej pozwoliło na znalezienie kompromisu między Radą, Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską. Finalna decyzja Rady w sprawie przyjęcia pakietu została podjęta już w czerwcu 2013 r., a tekst dyrektywy CRD IV (2013/36/UE) z dnia

26 czerwca 2013 r. oraz rozporządzenia CRR (575/2013) zostały opublikowane w „Dzienniku Urzędowym UE” w dniu 27 czerwca 2013 r.

Przedłużenie prac legislacyjnych w UE stworzyło także warunki dla uwzględnienia w finalnej wersji regulacji unijnej najnowszych zmian w zakresie normy płynności LCR przyjętych przez Komitet Bazylejski w styczniu 2013 r. W praktyce ta możliwość nie została w pełni wykorzystana. Już w samej definicji LCR istnieje różnica, gdyż w zapisach unijnych analiza płynności ma być prowadzona na wypadek wystąpienia bardzo nadzwyczajnych warunków, podczas gdy dokument Komitetu Bazylejskiego odnosi się tylko do nadzwyczajnych warunków. Rozporządzenie CRR pozwala także na stosowanie dotychczasowych norm ilościowych zarządzania płynnością do czasu wprowadzenia odpowiednich norm wynikających z Bazylei III. Dotyczy to m.in. Polski, gdzie w warunkach nieprzyjęcia jeszcze szczegółowych zasad wyliczania normy długoterminowej NSFR przez Komitet Bazylejski będą mogły być nadal stosowane krajowe rozwiązania ostrożnościowe w tym zakresie.

W zakresie aktywów o wysokiej płynności rozporządzenie CRR nie zrezygnowało z warunku notowania instrumentu zaliczanego do aktywów płynnych na uznanej giełdzie, ale dodano warunek alternatywny, stanowiący, iż instrumenty te są przedmiotem obrotu na aktywnym rynku typu *outright* lub na rynku transakcji warunkowych. W rozporządzeniu nie zostały ujęte jako aktywa płynne instrumenty, które przy ostatniej nowelizacji wymogów płynnościowych przez Komitet Bazylejski zostały zaliczone do poziomu 2B (np. obligacje korporacyjne). Różnica w zakresie ujmowania aktywów płynnych dotyczy także stosowania *haircutu* od wartości rynkowej tych instrumentów. Rozporządzenie CRR przewiduje stosowanie *haircutu* do wszystkich kategorii aktywów płynnych, także do pozycji z poziomu 1 dokumentu bazylejskiego, choć nie wskazuje jednocześnie minimalnej wysokości obniżenia wartości dla celów wyliczenia LCR.

W zakresie wyliczania wielkości możliwego odpływu środków finansowych z banku, rozporządzenie CRR nie zawiera możliwości skorzystania z opcji zawartej w dokumencie bazylejskim polegającej na zastosowaniu niższej 3% wagi odpływu dla depozytów detalicznych w tych krajach, w których system gwarantowania depozytów ma charakter *ex ante*. Jednocześnie w rozporządzeniu CRR zawarto łagodniejsze warunki dotyczące nieujmowania odpływu niektórych depozytów detalicznych. Dokument bazylejski wskazuje, że może to dotyczyć tylko tych depozytów, których wycofanie przed terminem jest związane z poniesieniem sankcji przez deponenta przekraczającej poziom utraconych odsetek. W rozporządzeniu CRR mówi się natomiast o odsetkach, rozróżniając tylko okres od dnia wycofania depozytu i przed tą datą. W zakresie depozytów przyjętych od innych instytucji finansowych rozporządzenie

CRR dopuszcza możliwość określenia przez nadzór bankowy niższej wagi odpływu w przypadku, gdy depozyt jest złożony przez instytucję finansową należącą do tej samej grupy kapitałowej co bank, depozyt jest złożony przez instytucję należącą do tego samego systemu ochrony instytucjonalnej lub też depozyt jest złożony przez instytucję finansową z tego samego kraju co depozytariusz. Zwłaszcza pierwszy i trzeci warunek wykraczają poza zasady określone przez Komitet Bazylejski. Mogą one silnie łagodzić wymogi odpływu i powodować nierówność warunków konkurencyjnych dla poszczególnych krajów członkowskich UE, jeśli o zastosowaniu łagodniejszych zasad miałyby decydować odpowiednie władze krajowe. Co więcej, rozporządzenie CRR nie wskazuje, do jakiego poziomu mają być zastosowane łagodniejsze normy odpływu depozytów z banku.

Rozporządzenie CRR pozostawia też wiele obszarów, gdzie EBA może określić techniczne standardy implementacyjne, które *de facto* nie są tylko standardami technicznymi, ale mogą mieć bardzo istotny wpływ na sposób działania banków poprzez określenie wskaźników odpływu, zaliczania aktywów do pozycji o wysokiej płynności itd.

W zakresie płynności długoterminowej rozporządzenie CRR nie podaje nawet definicji wymaganego wskaźnika, nie mówiąc już o częściach składowych. Nakłada ono na banki tylko wymóg raportowania określonych pozycji do władz nadzorczych. Rozszerzeniem obowiązków wynikających z postanowień Bazylei III jest raportowanie w miarę możliwości określonych pozycji pasywów i aktywów nie tylko w zakresie terminów dłuższych niż jeden rok, ale także terminów krótszych, takich jak trzy, sześć i dziewięć miesięcy. Wprawdzie nie jest to wymóg bardzo ostry, gdyż wskazuje się, aby czynić to tylko, gdy jest to możliwe, ale generalnie nakłada on na banki dodatkowe obowiązki, które nie są praktyczne w świetle przyszłego wypełniania normy płynności długoterminowej dotyczącej okresu jednego roku lub dłuższego. Zgodnie z przepisami końcowymi rozporządzenia CRR, EBA przedstawiła Komisji Europejskiej do końca 2015 r. raport dotyczący metodologii określania kwoty stabilnego finansowania i jednolitych definicji dla celów kalkulacji NSFR. Na tej podstawie Komisja Europejska miała przedstawić, jeśli będzie to uzasadnione, propozycję legislacyjną dotyczącą stabilnych źródeł finansowania banków w terminie do 31 grudnia 2016 r. Stało się to faktem w listopadzie 2016 r. przy okazji przedstawienia szerszej propozycji nowelizacji rozporządzenia CRR.

Rozporządzenie CRR zawiera zatem liczne odstępstwa od literalnego brzmienia postanowień Bazylei III, co w szczegółowych badaniach skutków oddziaływania nowych regulacji powinno być również uwzględnione.

Po opublikowaniu rozporządzenia CRR, EBA opublikował kolejny pakiet dokumentów konsultacyjnych obejmujących projekty technicznych standardów regulacyjnych do rozporządzenia i projektów wytycznych. W zakresie zarządzania płynnością na uwagę zasługuje projekt wytycznych dotyczących wyższych wag odpływu stosowanych wobec niektórych depozytów klientów detalicznych. Warte podkreślenia jest, że w finalnej treści rozporządzenia nastąpiła zmiana w stosunku do projektu. Obecnie EBA ma w tym zakresie wydać wytyczne a nie techniczny standard regulacyjny. Ta zmiana formalna wprowadzona po poprzedniej fazie konsultacji spowodowała zupełnie inne podejście EBA. W obecnej formie EBA nie proponuje określenia sztywnych wyższych wag odpływu depozytów, lecz sama instytucja bankowa ma dokonać wyodrębnienia depozytów według kryteriów wymienionych w projekcie wytycznych, następnie przypisania ich do trzech koszyków i w końcu określić prawidłową wyższą wagę odpływu dla depozytów z każdego koszyka na podstawie oszacowań historycznych i oczekiwanych zmian w tym zakresie.

Równocześnie w Komisji Europejskiej od I półrocza 2014 r. były prowadzone prace nad wydaniem tzw. aktu delegowanego, który miał uszczegółwić zasady określenia norm płynności dla banków. Na mocy art. 460 rozporządzenia jest ona uprawniona do przyjęcia takiego aktu. Zgodnie z tym artykułem Komisja powinna była przyjąć akt delegowany do 30 czerwca 2014 r., ale termin ten nie został dotrzymany na skutek przedłużających się negocjacji. Ostatecznie rozporządzenie delegowane Komisji 2015/61 w odniesieniu do wymogów pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych ma datę 10 października 2014 r., ale zostało opublikowane w „Dzienniku Urzędowym UE” dopiero 17 stycznia 2015 r. i weszło w życie od października 2015 r. To rozporządzenie delegowane zawiera uszczegółwienie wymogów płynnościowych w stosunku do rozporządzenia, m.in. w zakresie dotyczącym przełożenia do ustawodawstwa unijnego zapisów zrewidowanych wymogów określonych przez Komitet Bazylejski w styczniu 2013 r. Definiuje ono ogólne wymogi dotyczące kształtowania aktywów płynnych, specjalne traktowanie depozytów w ramach systemu ochrony instytucjonalnej, sposób wyceny aktywów płynnych z ich podziałem na poziom 1, 2A i 2B, sposób ujmowania możliwych wpływów płynności wraz z uszczegółwieniem zasad stosowania niższych wag wpływu. Można powiedzieć, że rozporządzenie 2015/61 jest aktualnie najważniejszym dokumentem regulacyjnym określającym zasady obliczania normy płynności krótkoterminowej LCR.